

Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci podnetu [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] ktorým namieta porušovanie práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia, na ľudskú dôstojnosť a na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 16 ods. 1 a 2 a čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky podľa § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov na neverejnom zasadnutí senátu takto

r o z h o d o l :

Podnet [REDAKOVANÉ] podľa § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov z dôvodu absencie namietaného práva v právnom poriadku Slovenskej republiky o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

[REDAKOVANÉ] podnetom namieta porušovanie práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia (čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), na ľudskú dôstojnosť (čl. 16 ods. 2 ústavy) a na nedotknuteľnosť obydlia (čl. 21 ústavy). K porušovaniu ústavných práv podľa podnetu dochádza pomocou technických zariadení na odposluch a na aplikáciu zdravie ovplyvňujúcich látok. Na dôkaz porušovania svojich ústavných práv navrhuje vykonanie početných dôkazov, ktoré sú v jeho podnete usporiadané do 13 bodov nasledovne:

1. Odborná prehliadka bytu a príslých priestorov so zameraním na technické príslušenstvo odposluchu, aplikácie látok, príp. iných zariadení
2. Vyhľadanie spisov inštitúcií a orgánov, ktoré mohli takéto akcie nariadiť, vykonať, prípadne toto povoliť či umožniť iným
3. Svedectvo príslušných lekárov k predmetnému uzneseniu VB
4. Prílohy dokumentujúce text podania (fotokópie):

1. Moje podanie Mestskej prokuratúre Košice zo dňa 17. 4. 1990
2. Oznámenie MP Košice Pn 1396/90 zo dňa 8. 5. 1990
3. Predvolanie s potvrdením výsluchu na OO VB KE 1 dňa 31. 5. 1990
4. List Kancelárie SNR č. 519/92-sť zo dňa 8. 9. 1992
5. Predvolanie na MP KE Pn 1253/92 zo dňa 18. 9. 1992
6. Moje podanie na MP KE zo dňa 30. 9. 1992
7. Upovedomenie z MP KE Pn 1253/92 zo dňa 19. 10. 1992
8. Môj list Kancelárii NR SR zo dňa 15. 1. 1993
9. Fotokópia uznesenia OO VB KE 1 ČVS:VB-135/91 zo dňa 17. 1. 1991
10. Uznesenie OO VB KE 1 ČVS:VB-135/91 zo dňa 17. 1. 1991
11. Moje podanie na FMV v Prahe zo dňa 18. 9. 1992
12. Oznámenie z FMV Č. j.: ÚDV/437/Vv-92 zo dňa 8. 12. 1992
13. Oznámenie z MV SR Č. p.: K-71/Š-92 zo dňa 4. 3. 1993

Podľa § 89 ods. 2 zák. č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov: "Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k objasneniu veci." Dôkazy navrhované [REDAKOVANÉ] v bodoch 3 - 13 nemajú povahu dôkazov o porušovaní ústavných práv identifikovaných v podnete. Dokazujú, že [REDAKOVANÉ] prejavil svoju vôľu voči štátnym orgánom a že jeho prejavy vôle boli adresátom doručené, ale nedokazujú, že namietané porušovanie ústavou zaručených práv sa ozaj deje. Ako dôkaz v bode 2 [REDAKOVANÉ] navrhuje "vyhľadanie spisov, inštitúcií a orgánov, ktoré mohli nariadiť, vykonať, prípadne povoliť či umožniť akcie" na zamontovanie technického príslušenstva odposluchu a aplikácie zdravie ovplyvňujúcich látok. Ústavný súd Slovenskej republiky je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a nie vyšetrovacím alebo vyhľadávacím orgánom. Úlohou ústavného súdu je vyhodnotiť predložené dôkazy, ale nie zadovážovať dôkazy v prospech niektorej strany zúčastnenej na konaní pred ústavným súdom. Preto zo všetkých [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] navrhovaných dôkazov ústavný súd uvažoval iba o dokazovaní podľa bodu 1 podnetu, v ktorom sa navrhuje: "odborná prehliadka bytu a príľahlých priestorov so zameraním na technické príslušenstvo odposluchu, aplikácie látok,

príp. iných zariadení". Na dôkaz porušovania svojho práva priznaného čl. 16 sa teda predkladateľ podnetu [REDAKOVANÉ] domáha vydania príkazu na vykonanie domovej prehliadky vo svojej domácnosti.

Domová prehliadka je zásahom do ústavného práva na nedotknuteľnosť obydlia (čl. 21).

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy: "Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva."

Podľa čl. 21 ods. 2 ústavy: "Domová prehliadka je prípustná len v súvislosti s trestným konaním, a to na písomný a odôvodnený príkaz sudcu. Spôsob vykonania domovej prehliadky ustanoví zákon."

Podľa čl. 21 ods. 3 ústavy: "Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy."

Zásahy do domovej slobody sú teda dovolené iba tam, kde ich dovoľuje zákon a vytvárajú sa v podobe právnej povinnosti podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keď podľa § 11 ods. 3: "Vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome je povinný umožniť na požiadanie na nevyhnutný čas a v nevyhnutnej miere vstup do bytu alebo nebytového priestoru zástupcovi spoločenstva, správcovi a osobe oprávnenej vykonávať opravu a údržbu za účelom vykonania obhliadky alebo opravy, ak opravu nezabezpečí sám alebo ak ide o opravu spoločných častí domu alebo spoločných zariadení domu prístupných z jeho bytu." Z tohto ustanovenia nevyplýva povinnosť občana sprístupniť svoju domácnosť za účelom domovej prehliadky.

Nedotknuteľnosť obydlia nie je absolútna. Okrem prípadov, keď zákon určuje povinnosť sprístupniť obydlie, Ústava Slovenskej republiky tomu, kto v obydlí býva, priznáva právo dovoliť vstup do obydlia každému, koho vstup subjekt oprávnenia uzná za vhodný.

Toto právo nemožno interpretovať ako neobmedzené právo, ktorému korešponduje povinnosť každého vstúpiť do obydlija, ak ho subjekt oprávnenia vyzve na vstup. Uplatnenie práva vyzvať na vstup do obydlija má povahu pozvania, ktoré možno odmietnuť. Jedine vtedy, keď zákon výslovne určuje povinnosť vstúpiť do obydlija, povaha pozvania zaniká a vzniká právna povinnosť, ktorej nespĺnenie možno zabezpečiť donútením.

██████████ žiada ústavný súd, aby príslušníkom zložiek Ministerstva vnútra Slovenskej republiky určil povinnosť vstúpiť do jeho obydlija za účelom vykonania domovej prehliadky. Právne povinnosti príslušníkov zložiek Ministerstva vnútra Slovenskej republiky voči občanom určuje zákon č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe a zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore. Ani jeden z týchto predpisov neurčuje povinnosť vykonať domovú prehliadku, ak ten, kto v obydlií býva, žiada o vstup do svojho obydlija za účelom vykonania domovej prehliadky. Pretože nijaký zákon nepriznáva fyzickej osobe právo žiadať o vykonanie domovej prehliadky, a pretože Ústava Slovenskej republiky dovoľuje obmedziť právo na nedotknuteľnosť obydlija jedine, ak to dovoľuje zákon, Ústavný súd Slovenskej republiky by konal v rozpore so základným princípom svojej existencie - princípom ochrany ústavnosti, ak by vyhovel žiadosti ██████████ a vydal by príkaz na vykonanie domovej prehliadky v jeho obydlií na jeho žiadosť. Preto ústavný súd rozhodol, že **každý sa môže pred ústavným súdom domáhať len toho práva, ktoré je v ústave alebo zákone výslovne uvedené, alebo ho možno od takého práva odvodiť**. Na základe tohto právneho názoru senát Ústavného súdu Slovenskej republiky podnet ██████████ odmietol.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno

podat' opravný prostriedok (čl. 133 Ústavy Slovenskej republiky).

V Košiciach dňa 23. novembra 1993

Za správnosť vyhotovenia

JUDr. Ján Klučka

predseda senátu